

Osrednja knjižnica Mozirje
Hribernikova ulica 1
Mozirje

LETNI NAČRT NAKUPA KNJIŽNIČNEGA GRADIVA ZA LETO 2017

Strokovna organiziranost Osrednje knjižnice Mozirje sega v leto 1973. To je bilo obdobje, ko je strokovna Matična služba pri Narodni in univerzitetni knjižnici dala pobudo za ustanovitev nove knjižnične mreže splošnih knjižnic, ki bi bile namenjene za uporabo v enaki meri vsem prebivalcem področja.

Na področju Zgornje Savinjske doline je tako nastala Knjižnica Mozirje, kot osrednja, s 6 enotami v tedanjih krajevnih skupnostih. Danes je to sedem občinskih knjižnic, ki so povezane v Osrednjo knjižnico Mozirje.

S svojo knjižnično zbirko zadovoljujejo potrebe in želje prebivalcev po izobraževanju, informaciji, kulturi in kulturnem razvedrilu. Temeljne vrednote človeka oziroma krajana so: svoboda, blaginja in razvoj družbe ter posameznika. Vse to lahko doseže z dobro obveščenostjo, da sam uresničuje svoje demokratične pravice in se aktivno vključuje v družbo.

Z dobro oblikovano knjižnično zbirko je splošna knjižnica osnovna celica vsake lokalne skupnosti in je v tem segmentu krajanom v veliko pomoč. V knjižnici so urejeni pogoji za vseživljenjsko učenje, za samostojno sprejemanje odločitev in kulturni razvoj posameznika ter družbenih skupin. V poslanstvu vsake splošne knjižnice je zapisano, da so njene storitve na voljo uporabnikom po načelu enakega dostopa vsakomur.

Na našem območju nas obiskujejo odrasli uporabniki, mladi in skupina ljudi s posebnimi potrebami iz mozirske enote Varstveno-delovnega centra SAŠA, ki zajema ljudi iz vseh občin Zgornje Savinjske doline. Deklariranih jezikovnih manjšin nimamo.

Dobro sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami, skupinami vrtcev, z društvom Sožitje (društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Zgornje Savinjske doline), drugimi društvi in ostalimi organizacijami.

KNJIŽNIČNA ZBIRKA je temelj vsake knjižnice pri izpolnjevanju nalog, kot so: zadovoljevanje potreb uporabnikov pri izobraževanju, pridobivanje informacij, pri raziskovanjih, kulturnih potrebah in v kakovostni izrabi njihovega prostega časa.

V Osrednji knjižnici Mozirje zato skrbno načrtujemo letni prirast knjižničnega gradiva, ki ga obogatimo z aktualnostjo in raznovrstnostjo. Največ gradiva pridobimo z nakupom, nekaj pa tudi z darovi krajanov in različnih založnikov.

Trudimo se, da zbirko oblikujemo na podlagi ocen potreb uporabnikov in vrednotenja že obstoječe zbirke ter da dosežemo ravnovesje med učnim in poučnim gradivom, med raziskovalnim gradivom in med gradivom za dobro izrabo prostega časa ter med knjigami, periodiko in neknjižnim gradivom. Pozorni smo tudi na ravnovesje med tiskanim gradivom, avdiovizualnim gradivom ter ostalimi mediji.

1. POSLANSTVO, STRATEGIJA IN CILJI, KI JIH ŽELI KNJIŽNICA DOSEČI Z NAČRTOVANIM NAKUPOM GRADIVA V LETU 2017

Z nakupom gradiv v letu 2017 želimo še naprej izgrajevati kakovostno in vsebinsko bogato knjižnično zbirko, ki bo ustrezala kulturni, informacijski, izobraževalni, raziskovalni in razvedrilni funkciji. Izpolnjevati moramo neomejeno dostopnost knjižničnega gradiva in vsakršnih informacij, saj imamo splošne knjižnice aktivno vlogo pri razvijanju sodobne bralne kulture in informatizirane družbe. Cilj nam je kulturna vzgoja, obveščanje, izobraževanje in podpora kakovostni izrabi prostega časa. Zaradi tega želimo zagotoviti pogoje za spodbujanje bralnih navad, oblikovati bralno kulturo in razvijati funkcionalno pismenost.

V začetku leta 2017 je predvidena selitev v nove prostore v krajevni knjižnici Rečica ob Savinji, kjer bomo povečali delovni čas in uporabnikom zagotovili večjo dostopnost do gradiva in informacij. V osrednji in dveh krajevnih knjižnicah, kjer smo prostorsko omejeni, se bomo trudili v danih razmerah optimalno izrabiti prostor, opremljenost knjižnice in zaposlenost.

Trudili se bomo:

- zagotavljati tudi gradivo za uporabnike s posebnimi potrebami, z lastnim nakupom ali medknjižnično izposajo;
- zagotavljati gradivo za študijske namene in domoznanske študije, ki bodo osnova izgradnji domoznanske podatkovne zbirke;
- slediti razmerju znotraj knjižnične zbirke po uravnoteženju različnega tematskega gradiva na različnih medijih.

S premišljenim nakupom gradiv želimo knjižnico oblikovati predvsem v:

- informacijsko središče za podatkovno, bibliografsko, usmerjevalno in tematsko informiranje (zbirka aktualnega drobnega tiska, brošur, fotokopij, člankov, dnevnikov, revij, zemljevidov ter elektronskih podatkov na domači strani knjižnice);
- kulturno in sprostitevno središče (revije, knjige, zgoščenke ipd. s področja umetnosti, doživljanja in ustvarjalnosti) z organizacijo prireditev – literarnih večerov, predavanj, tematskih pogovorov, potopisnih predavanj, likovnih razstav, okroglih miz ...
- izobraževalno središče za osebno in poklicno izobraževanje (poljudno-znanstvene knjige, revije, slovarji, jezikovni tečaji, učbeniki, strokovna literatura za poklicno izobraževanje, priročniki in učenje ter opismenjevanje);
- komunikacijsko središče, ki poleg kulturnih prireditev nudi različnim interesnim skupinam brezplačno uporabo svetovnega spleta, uporabo virtualne knjižnice Slovenije mCOBISS na mobilnih napravah, rezervacije knjižničnega gradiva, podaljševanje gradiva po telefonu;

- socialno središče z različnimi priročniki, svetovalno literaturo s področja pismenosti, dela in poklicev, šolanja, dopolnilnega izobraževanja, iskanja zaposlitve, pripravnštva.

2. VSEBINSKI KRITERIJI LETNEGA NAKUPA ZA IZGRADNJO KNJIŽNIČNE ZBIRKE

Informacijske, izobraževalne, raziskovalne in kulturne potrebe našega okolja

A. Informacijske potrebe

- splošna informativna periodika** v slovenskem jeziku;
- gradivo z informacijami** v okviru referenčne zbirke in e-virov, ki bodo uporabnikom pomagali pri njihovem vsakdanjem življenju;
- gradivo z informacijami javnega značaja** na lokalnem nivoju in deloma tudi na državnem oziroma evropskem nivoju;
- domoznanska zbirka** različnih knjižničnih gradiv, domoznanskega slikovnega gradiva, kar bomo hranili v domoznanski čitalnici.

B. Izobraževalne potrebe

- Za **predšolske** otroke bomo nabavljali kakovostno in raznovrstno gradivo, ki bo spodbujalo njihovo ustvarjalnost, vedoželjnost in domišljijo za spoznavanje novih pojmov in predmetov. Upoštevali bomo sezname odličnih mladinskih knjig z znakom za kakovost Zlata hruška.
 - Za **osnovnošolce** bomo nabavljali gradiva, ki bodo dopolnjevala formalno izobraževanje in širila njihovo znanje. Z novim gradivom jim bomo pomagali odkrivati nova interesna zanimanja; razvijati domišljijo in ustvarjalnost; razvijati bralne spretnosti in bralne navade; spoznavati informacijske pripomočke.
 - Za **srednješolce** bomo kupovali gradiva, ki jim bodo v pomoč pri šolskih obveznostih; pri izdelovanju raziskovalnih nalog; pri pripravi na različna tekmovanja v znanju; gradiva, namenjena pripravi na maturo.
 - Za **študente** bomo kupovali gradiva, ki jih rabijo za študij in gradiva, ki so pomembna za njihovo sedanjo vlogo v družbi ter za njihove osebne interese.
 - Za **odrasle uporabnike**, ki jim je namenjen precejšen del knjižnične zbirke, bomo z gradivom zanje skušali zadovoljiti potrebe po kakovostnem preživljanju prostega časa in strokovnem izpopolnjevanju. Kupovali bomo leposlovje vseh žanrov, pozornost bomo namenili izvorni slovenski literaturi. Od prevodne literature bomo večinoma nabavili klasična dela in kakovostna sodobna dela (nagrajena).
- Pozornost bomo namenili tudi nakupu kakovostnega avdio in video gradiva; gradiva za učenje tujih jezikov; gradiva za raziskovanje zgodovine in kulturnih korenin našega širšega okolja.
- Kupovali bomo periodični tisk v domačem jeziku.
- Pridobivali bomo gradiva z informacijami javnega značaja.
- Za **upokojence** bomo nabavljali gradivo, s katerim jim bomo pomagali ohranjati njihove mentalne sposobnosti in spodbujati pozitiven odnos do življenja in staranja.

C. Raziskovalne potrebe

Velik poudarek bo tudi v prihodnje na izgradnji zbirke v domoznanski čitalnici z gradivi s področja zgodovine, etnografije, kulturne dediščine in promocije krajev naše doline. Vsebina gradiv se bo nanašala na domače okolje in bo namenjena vsem uporabnikom različnih raziskovalnih nalog in tudi za izdelavo različnih zbornikov in monografij krajev.

Redno bomo dopolnjevali in strokovno urejali domoznansko zbirko, torej zbirko rokopisov, člankov, fotografij, knjig in periodičnega tiska s področja vseh sedmih krajev naše doline.

D. Kulturne potrebe

Za odrasle in mlade uporabnike bomo za zadovoljevanje kulturnih potreb upoštevali predvsem:

- nakup kakovostne zbirke glasbenih posnetkov in igranih filmov;
- nakup kakovostnega leposlovja za vse starostne skupine uporabnikov;
- nakup strokovne literature s področja umetnosti – vseh zvrsti.

Upabnikom bomo ponudili predvsem kakovosten in zadosten izbor leposlovja domačih avtorjev v vseh krajevnih knjižnicah in nudili zadostno število razvedrilne literature, saj se trudimo, da bi čim več uporabnikov obiskovalo svoje domače krajevne knjižnice.

Če strnemo načrt nakupa za leto 2017, bomo kupovali naslednje:

- gradivo, ki bo namenjeno permanentnemu izobraževanju;
- gradivo iz najrazličnejših strok, za različne stopnje zahtevnosti;
- gradivo na različnih medijih (knjige, periodika, neknjižno gradivo);
- gradivo v slovenskem jeziku, razen v primerih, če zelene stroke ne bo v domačem jeziku;
- gradivo, ki bo namenjeno osebni rasti uporabnikov;
- gradivo, ki bo namenjeno kakovostni izrabi prostega časa.

3. ANALIZA IN UPOŠTEVANJE ZNAČILNIH IN POSEBNIH POTREB OKOLJA, DOPOLNJEVANJE ZBIRKE Z GRADIVOM ZA UPORABNIKE S POSEBNIMI POTREBAMI IN ZAGOTAVLJANJA ENAKOSTI ZADOVOLJEVANJA UGOTOVLJENIH POTREB OKOLJA (INFORMACIJSKE, IZOBRAŽEVALNE, RAZISKOVALNE IN KULTURNE POTREBE)

A. Upoštevanje značilnih potreb okolja

Pri nakupu knjižnične zbirke bomo upoštevali značilnosti okolja v posameznih občinah na našem področju, v katerih delujejo krajevne knjižnice. V prvi vrsti nas bo vodilo naslednje: aktualne gospodarske razmere; razvojni trendi – razvoj turizma in razvoj malega gospodarstva; težave na socialnem področju – brezposelnost; značilnosti ciljnih skupin predšolskih otrok, učencev, dijakov in študentov; koriščenje zdravstvenih uslug, upravnih storitev in kulturnih dobrin –predvsem v krajevni knjižnici Mozirje, ki se nahaja v upravnem središču Zgornje Savinjske doline.

V ostalih krajevnih knjižnicah pa bomo pri oblikovanju knjižnične zbirke upoštevali predvsem nemobilno prebivalstvo - predšolske otroke, učence in starejše; dejstvo, da v Solčavi in Lučah ljudje živijo pretežno od kmetijstva in turističnih kmetij; da je v Nazarjah doma industrija; da se prebivalci

Rečice, Ljubnega in Gornjega Grada vozijo v službo v druge kraje. Upoštevali pa bomo tudi različne krajevne institucije kot so društva, zavodi, mediji in druge organizacije.

Upoštevali bomo število potencialnih uporabnikov, značaj okolja, starostno, izobrazbeno in socialno strukturo prebivalstva, prisotnost ljudi s posebnimi potrebami v VDC centru in prednost v lokalnem okolju.

Za te namene bomo izgrajevali aktualno gradivo, ki prinaša nova znanja in posodabljali priročno zbirko ter odpisovali zastarelo in neaktualno gradivo v skladu s Pravilnikom za odpis knjižničnega gradiva.

B. Upoštevanje posebnih potreb okolja

A. Zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva za vse prebivalce

Okolje Osrednje knjižnice Mozirje je področje Zgornje Savinjske doline, ki je razdeljena na 7 občin: Mozirje, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Nazarje, Rečica ob Savinji in Solčava. Celotno področje meri 508 km², na katerem po zadnjih podatkih živi 16.126 prebivalcev v 61 naseljih. Iz tega je razvidno, da je v poprečju redko naseljena, saj je predvsem v zgornjem delu doline precej gorata.

V vseh občinskih središčih delujejo krajevne knjižnice. Vse naše enote (7) so vključene v katalog vzajemnega bibliografskega sistema. Vse imajo računalniška mesta za iskanje gradiva po elektronskem katalogu. Enako dostopnost knjižničnega gradiva za vse prebivalce na območju knjižnice bomo upoštevali v največji možni meri. Dostopnost knjižničnega gradiva čim širšemu krogu uporabnikov bo knjižnica dodatno zagotavljala s premično zbirko. Vsi člani si lahko z enkratnim plačilom članarine v kateri koli enoti sposojajo gradivo pod enakimi pogoji v vseh sedmih enotah.

Pod okrilje Osrednje knjižnice Mozirje spada še manjše izposojevališče Gorska knjižnica Golte, ki je namenjena dnevnim in stacionarnim gostom v hotelu. Izposoja tukaj ni avtomatizirana, gradiva ni v inventarju Osrednje knjižnice Mozirje. Uporabnikom je namreč na voljo odpisano in darovano gradivo iz knjižnice.

Na področju Zgornje Savinjske doline deluje 7 samostojnih šol s svojimi podružnicami.

Vsa ta raznolikost nas vodi do oblikovanja premišljene knjižnične zbirke, ki v veliki meri kroži med vsemi krajevnimi knjižnicami, odvisno od povpraševanja uporabnikov. Večina knjižničnega gradiva v krajevnih knjižnicah pa je stalna in je last posameznih občin.

C. Dopolnjevanje zbirke z gradivom za uporabnike s posebnimi potrebami

V sosednjem kraju Nazarje deluje organizacijska enota Varstveno-delovnega centra savinjsko-šaleškega območja in zajema 20 odraslih varovancev iz vseh občin Zgornje Savinjske doline.

To so ljudje z motnjo v duševnem ali telesnem razvoju. Varovanci te enote obiskujejo knjižnico v Mozirju. Izposojajo si AV gradivo in priročnike za prostočasne dejavnosti, knjige pa si izposojajo posamezniki v svojem prostem času.

Sodelujemo z društvom Sožitje (društvo za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Zgornje Savinjske doline), katerega člani obišejo knjižnico, strokovni delavci pa jim predstavijo knjižnico, našo dejavnost in primerno gradivo zanje.

Obiskujejo nas tudi slepi ali gluhonemi posamezniki, za katere nudimo v zbirki že nekaj primernega gradiva. V zbirki imamo označen seznam gradiva za otroke, mladino in odrasle z disleksijo.

Delno je poskrbljeno je tudi za invalide s telesno okvaro, saj je v knjižnico Mozirje, Ljubno, Luče, Rečica in Gornji Grad možen dostop z invalidskimi vozički, medtem ko v knjižnici Nazarje in Solčava ni.

4. RAZVIJANJE BRANJA, BRALNE KULTURE IN INFORMACIJSKE PISMENOSTI

A. Razvijanje branja in bralne kulture

Za **predšolske otroke** sodelujemo z vsemi vrtci v Zgornji Savinjski dolini, ki v obliki organiziranih skupin redno obiskujejo knjižnico. Prirejamo redne pravljичne ure in ustvarjalne delavnice v osrednji in vseh krajevnih knjižnicah.

Za **osnovnošolce** sodelujemo z vsemi osnovnimi šolami naše doline in se dogovarjamo za obiske posameznih razredov tako v osrednji knjižnici kot tudi v njihovih krajevnih knjižnicah. Sodelujemo s šolskimi knjižnicami, da gradiva za domače branje in bralno značko v okviru naših zmožnosti zagotovimo v zadostnem številu; ponudimo pomoč pri pripravi gradiv za različna tekmovanja ter izdelovanju raziskovalnih nalog.

Vključujemo se v akcijo reševanja slovenskega knjižnično-muzejskega MEGA kviza in sodelujemo pri nacionalnem projektu RASTEM S KNJIGO OŠ 2016/17, v okviru katerega sedmošolci vseh šestih zgornjesavinjskih osnovnih šol obišejo osrednjo knjižnico in Muzejsko zbirko Mozirje in Mozirjani, s katero upravljamo.

Za odrasle že dvanajsto leto zapovrstjo promoviramo branje za Bralno značko za odrasle Zgornjesavinjčani s knjigo v roki., kjer sodeluje preko 120 bralcev, ki bodo prebrali 8 knjig s priporočilnega seznama 30 naslovov. Izvajamo tudi projekt Beremo slovenske avtorje, pri katerem vabimo uporabnike, da preberejo najmanj dva naslova domačih avtorjev po svojem lastnem izboru. S tem projektom izvajamo promocijo slovenskih avtorjev.

Za ljudi v **tretjem življenjskem obdobju** prirejamo v treh krajevnih knjižnicah bralne klube, in sicer v Knjižnici Gornji grad Gornjegrajski bralni klub, v Knjižnici Nazarje Pogovori o knjigah, pogovori o življenju, v Knjižnici Rečica ob Savinji pa Druženje ob knjigi. To so redna mesečna literarna srečanja.

V lokalnem časopisu redno objavljamo tri rubrike - »Novosti na knjižnem trgu«, »Najbolj brane knjige« in »Knjiga meseca«, v širšem okolju – na velenjskem in celjskem področju – pa objavljamo članke o naših bralnih projektih v njihovih osrednjih tedenskih časopisih. Svojo dejavnost promoviramo tudi na velenjski televiziji VTV, še posebej ob zaključnih prireditvah omenjenih bralnih projektov.

Redno prirejamo literarne večere in srečevanja s slovenskimi ustvarjalci ter zanimivimi osebnostmi z različnih področij ter tematske razstave gradiva v knjižnici.

S knjižnicami celjskega področja sodelujemo pri projektu PRIPOROČAMO, kjer predstavimo nove in zanimive leposlovne knjige.

Vse te našete naloge nas obvezujejo, da oblikujemo pestro, kakovostno in zanimivo knjižnično zbirko in s tem tudi poskušamo usmerjati bralce h kakovostnemu branju.

B. Razvijanje informacijske pismenosti

Za informacijsko pismenost skrbimo največkrat individualno s posameznimi uporabniki, z uvajanjem uporabnikov v računalniška znanja (iskanje po OPAC-u, uporaba Mcobiss-a), z iskanjem informacij po svetovnem spletu, nudimo pomoč pri urejanju računalniških besedil ... Uporabnikom nudimo dostop do različnih baz podatkov (omogočamo tudi oddaljen dostop do naročenih elektronskih virov) in povezave do spletnih portalov za različne ciljne skupine.

Za informacijsko pismenost mladih pa skrbimo predvsem ob obiskih posameznih skupin osnovnih šol, kjer jim predstavimo uporabo iskanja po COBISS/OPAC-u, podaljševanje gradiv, iskanje gradiv po bazah podatkov ... Za uporabo vsega naštetega upoštevamo individualne želje po tovrstnem znanju posameznih učencev in dijakov.

5. NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA NOVIH ENOT KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Pri nakupu knjižničnega gradiva v letu 2017 načrtujemo nakup 3.641 enot knjižničnega gradiva, kar pomeni 0,23 enote na prebivalca našega območja in od tega približno 1.100 različnih naslovov knjižnega in neknjižnega gradiva ter periodike. Povprečno ceno na enoto v letošnjem letu načrtujemo 20,05 €.

Načrtujemo nakup 89% tiskanih medijev (knjige, brošure, periodični tisk), 11% pa neknjižnega gradiva, kot so AV gradiva, izobraževalni mediji, domoznansko neknjižno gradivo, CD-romi, igrače in e-knjige, elektronske podatkovne zbirke. Načrtujemo povečanje nakupa neknjižnega gradiva za 1%, da se približamo standardom.

Obrazložitev nakupa gradiva v letu 2017:

- da bi uresničili kulturne, izobraževalne, informacijske raziskovalne in socialne potrebe naših uporabnikov **načrtujemo** nakup 3.641 enot knjižničnega gradiva, kar pomeni 0,23 enote na prebivalca področja. S tem bi podprli dobro izrabo njihovega prostega časa in jim nudili dostop do pestrega izbora leposlovja, prav tako pa tudi do vseh predmetnih področij. Nakup gradiva bo raznolik tudi po vrstah in oblikah. Največ povpraševanja je po klasični knjigi in revijah, zato bo tega nakupa okoli 89%;
- **načrtujemo** dotok 115 naslovov tekoče periodike v osrednji knjižnici. Več časnikov in časopisov je v osrednji knjižnici, ker je v krajevnih knjižnicah za postavitve premalo prostora. Zato se tudi pri tem gradivu poslužujemo medoddelčne izposoje – v veliki meri po željah uporabnikov;
- **načrtujemo** dotok 10 naslovov tekoče periodike v organizacijski enoti;
- **načrtujemo** dotok 400 enot neknjižnega gradiva, kar pomeni 0,02 enote na prebivalca področja ali 11% od skupnega nakupa. V tej kategoriji nakupa je veliko filmskega gradiva na DVD-jih. Še vedno namreč opažamo, da je povpraševanje po tej zvrsti gradiva veliko, predvsem v krajevnih knjižnicah;
- Med naslovi strokovnega gradiva in leposlovja **načrtujemo** razmerje 60:40.

- **načrtujemo** razmerje med naslovi mladinskega gradiva in gradiva za odrasle v razmerju 30:70;
- **načrtujemo** zastopanost vsaj 15% naslovov publikacij v javnem interesu, ki jih finančno podpira Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture;
- **načrtujemo**, da bomo v letu 2017 z nakupom zagotovili prisotnost gradiv vsaj 50-ih slovenskih založb;
- **načrtujemo** tedensko odprtost osrednje knjižnice 45 ur ali 100% in 69 ur ali 101,5% odprtost organizacijskih enot. V letu 2017 načrtujemo povečanje delovnega časa za dve uri v Knjižnici Rečica, saj se bo predvidoma konec leta 2016 knjižnica selila v nove, večje prostore. V knjižnici je tudi glavna informacijska točka, zato bo predvidoma knjižnica na Ljubnem odprta 31 ur na teden. V ostalih organizacijskih enotah pa minimalne odprtosti ne dosegamo zaradi prenizkega števila zaposlenih strokovnih delavcev.
- **načrtujemo** 25% včlanjenih bralcev ali 4.031 aktivnih članov.

Podatki o stanju knjižnične mreže

Organizacijska enota	Število prebivalcev	Število enot knjižničnega gradiva	Delež	Odprtost/ur na teden
Mozirje	4.056	63.216	66,%	45
G.Grad	2.547	7.519	7,9%	6
Ljubno	2.604	8.715	9,2%	31
Luče	1.495	3.852	4,06%	6
Nazarje	2.582	3.984	4,2%	10
Rečica	2.328	4.612	4,8%	9
Solčava	514	2.775	0,5%	7

6. NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA NASLOVOV PO ZVRSTEH, ZASTOPANOST KNJIŽNIČNEGA GRADIVA RAZLIČNIH VRST, OBLIK IN DOSTOPNOSTI

Načrtujemo nakup gradiv v razmerju, kot jih priporočajo standardi za splošne knjižnice, to pomeni 60% strokovne literature in 40% leposlovja. Za organizacijske enote bomo kupovali manj izvodov leposlovja, predvsem lahko berljivih leposlovnih romanov, kupili pa več strokovne literature za potrebe permanentnega izobraževanja in druge študijske potrebe. Zahtevnejše leposlovje bomo kupili v enem ali dveh izvodih in v skladu z željami ter potrebami bralcev.

V veliki meri izvajamo medoddelčno izposajo med vsemi organizacijskimi enotami.

Prav tako načrtujemo razmerje med gradivom za mladino in odrasle v priporočilnem odstotku, torej 30:70, saj je potreba po mladinski literaturi kot tudi leposlovju in strokovni literaturi velika. Pozorni smo na izbore za domače branje in bralno značko ter različna tekmovanja, kot je na primer za Cankarjevo priznanje. Upoštevamo pa izbore za osnovno in srednjo šolo.

Pri nabavi gradiv za **predšolske otroke** bomo upoštevali sezname odličnih mladinskih knjig z znakom za kakovost zlata hruška. Kupovali bomo gradivo na različnih medijih – tiskanih, zvočnih, elektronskih medijih, didaktične igrače.

Za **osnovnošolce** bomo kupovali gradiva, ki obravnavajo probleme odraščanja, oblikovanje osebnosti, probleme družbe, s katerimi se srečujejo, kot so droge, alkoholizem, nasilje ... Gradivo bo prav tako na različnih medijih: tiskanih, zvočnih, elektronskih.

Za **srednješolce** bomo kupovali gradiva, ki obravnavajo probleme odraščanja in oblikovanja svoje osebnosti, gradiva ki jim bodo v pomoč pri izbiri nadaljnega šolanja. Velik poudarek bomo dali tudi elektronskim podatkovnim zbirkam. Ponujali bomo dostop do več kot petnajst elektronskih podatkovnih zbirk, od tega jih bo polovica dostopna preko oddaljenega dostopa s številko članske izkaznice in z geslom knjižnice.

Preglednica 2: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa gradiva glede na zvrst

Priporočeno	Stroka 60%	Leposlovje 40%	Skupaj 100%
Načrtovano	60%	40%	

Preglednica 3: Podatki o načrtovanem razmerju nakupa glede na namen

Priporočeno	Mladina 25-30%	Odrasli 70-75%	Skupaj 100%
Načrtovano	30%	70%	

7. NAČRTOVAN OBSEG NAKUPA IN ZASTOPANOSTI E-KNJIG V ZBIRKI

V letu 2017 načrtujemo, da bomo našim uporabnikom lahko ponudili 31.170 naslovov e-knjig. Tu je zajetih 30.900 naslovov e-knjig, do katerih dostopamo v okviru naše participacije pri dostopu do baze EBSCO eBooks Public Library Collection, ter 190 knjig v okviru naročnine na osnovni paket Biblos. V letu 2016 smo nakupili dodatnih 40 naslovov e-knjig v Biblosu, v letu 2017 pa načrtujemo nakup še 40 naslovov e-knjig v Biblosu. Načrtovani nakup e-knjig uvrščamo v načrtovanih 10 % naslovov neknjižnega gradiva, ki jih načrtujemo v letu 2017.

8. UTEMELJENOST ODSTOPANJ OD STROKOVNIH PRIPOROČIL PRI NAČRTOVANJU

Nakup knjižničnega gradiva v letu 2017 načrtujemo v skladu s priporočili Standardov za splošne knjižnice, torej 60% naslovov strokovnega gradiva in 40% naslovov leposlovja. Prav tako načrtujemo nakup 30% naslovov gradiva za mladino, tako da predvidevamo, da odstopanj od strokovnih priporočil po zvrsteh ne bo.

9. ZASTOPANOST 15-IH ODSOTKOV NASLOVOV PUBLIKACIJ V JAVNEM INTERESU V VSAKI ORGANIZACIJSKI ENOTI IN VSAJ 50-IH SLOVENSКИH ZALOŽB, KAKOVOST IN AKTUALNOST NASLOVOV

Pri nakupu knjižničnega gradiva v letu 2017 načrtujemo zastopanost vsaj 15% naslovov publikacij v javnem interesu, ki jih finančno podpira Javna agencija za knjigo v okviru založniških programov in projektov s področja kulture. Ker gre pri podprtih publikacijah v veliki meri za zahtevnejša leposlovna in humanistična dela, bomo tovrstno gradivo kupovali predvsem za osrednjo knjižnico in z medoddelčno izposajo omogočali dostop do teh gradiv tudi uporabnikom krajevnih knjižnic. Temeljno podprto gradivo, primerno za širši krog bralcev, pa bomo kupovali tudi za organizacijske enote knjižnice v zahtevani zastopanosti.

Prav tako načrtujemo, da bomo v letu 2017 z nakupom zagotovili prisotnost gradiv vsaj 50-ih slovenskih založb.

Za aktualnost gradiva bomo poskrbeli z nakupom novih del s področja sodobnega literarnega ustvarjanja, s posodabljanjem priročne zbirke, z odpisom neaktualnega oziroma zastarelega gradiva in z gradivi, ki prinašajo nova spoznanja v različnih strokah. Redno pregledujemo knjižnično zbirko v vseh krajevnih knjižnicah, spremljamo novosti na slovenskem knjižnem trgu, obiskujemo sejme knjig in spremljamo podelitve literarnih nagrad. V večji meri pa upoštevamo tudi utemeljene želje in potrebe uporabnikov.

10. POVEZOVANJE Z DELEŽNIKI V OKOLJU (MEDKNJIŽNIČNA IZPOSOJA, OSREDNJA OBMOČNA KNJIŽNICA, Z DRUGIMI TIPI KNJIŽNIC) ZA IZBOLJŠANJE VSEH ELEMENTOV KNJIŽNIČNEGA SISTEMA, PROMOCIJA KNJIŽNIČNIH ZBIRK

Knjižnica bo tako kot doslej redno sodelovala v vseh oblikah medknjižnične izposoje. Na celjskem območju je medknjižnična izposoja brezplačna. Namen tega je, da se prebivalcem na širšem območju omogoči čim bolj enakopraven dostop do gradiv in informacij. Gradiva, ki jih z medknjižnično izposajo ne moremo dobiti iz knjižnic na Celjskem, pa za člane pridobivamo z medknjižnično izposajo iz drugih slovenskih knjižnic.

V naši mreži krajevnih knjižnic izvajamo nakup za posamezne enote v smislu priporočil, glede na število prebivalcev in glede na dejansko velikost knjižnice. S tem še ne moremo zagotoviti enake možnosti dostopa do gradiv, zato si pomagamo z medoddelčno izposajo, z rezervacijami gradiva, ki jih uporabnikom dostavijo knjižničarji, ki skrbijo za določeno krajevno knjižnico.

Tudi v prihodnje bomo redno skrbeli za promocijo knjižničnega gradiva za otroke in odrasle, in sicer bomo organizirali razstave, prireditve, izobraževanja, pogovore z avtorji, literarna srečanja, knjižne uganke, pravljичne ure in podobne aktivnosti.

Posebna zbirka knjižničnega gradiva je gradivo iz domoznanske čitalnice. Zbirko, ki zajema članke, fotografije, drobn tisk, ... s področja vseh sedmih krajev naše doline dnevno dopolnjujemo in strokovno urejamo. V letu 2017 bomo nabavljali in digitalizirali domoznansko neknjižno gradivo, redke stare razglednice krajev Zgornje Savinjske doline z začetka prejšnjega stoletja, fotografije,

zemljevide ... in tovrstno gradivo promovirali na domoznanskih večerih v naši muzejski zbirki Mozirje in Mozirjani.

Na podlagi gradiva iz domoznanske čitalnice bomo tudi v letu 2017 pripravili posebno vsebino za portal KAMRA.

V letu 2017 bomo še naprej sodelovali pri vzpostavitvi Biografskega leksikona celjskega območja in Zasavja, ki je zasnovan kot spletni portal. Vanj bomo vnašali življenjepise in delo prepoznavnih, pomembnih in zaslužnih Zgornjesavinjčanov.

Pripravila:

Petra Širko Poljanšek, prof.
direktorica

Mozirje, 7. 11. 2016